

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Kuusalu Vallavalitsus
vallavalitsus@kuusalu.ee
Mõisa tee 17, Kiiu alevik, Kuusalu vald
74604 Harju maakond

20.06.2025 nr 5.1-3/16935-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 3, lastekaitse seaduse (LasteKS) § 38 lõige 6.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti:
  - 1.2.1 Kuusalu Vallavalitsuse lastekaitsetöötajate vastavust lastekaitse seaduse (LasteKS) §des 19 ja 20 sätestatud nõuetele, hinnati, kas kohaliku omavalitsuse üksus (edaspidi KOV) on loonud tingimused lastekaitse töö tegemiseks ning analüüsiti lastekaitsetöö menetlusi sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris (STAR).
  - 1.2.2 KOVi korraldatavate täisealiste sotsiaalteenuste (koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (ÜHteenus), tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltasanditeenus ja eluruumi tagamise teenus) korraldamist ja kättesaadavuse tagamist.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Mõisa tee 17, Kiiu alevik, Kuusalu vald, 74604 Harju maakond, e-post: vallavalitsus@kuusalu.ee, telefon +372 606 6370.
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 08.04.2025.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) üldosakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Aime Koger, Monika Aun, Ülle Sihver ja Merlin Veinberg (järelevalve juht).
- 1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: paikvaatlus, dokumentide, andmeregistrite ja STARi andmete analüüs, kirjalik küsitlemine, intervjuu, dokumentide vaatlus ja analüüs. Järelevalvemenetluse ajal oli järelevalve teostajatel juurdepääs STAR Kuusalu Vallavalitsuse menetlustele.
- 1.7. Järelevalvetoimingute juures osalesid Kuusalu Vallavalitsuse haridus- ja sotsiaalteenistuse juhtiv hoolekandespetsialist Alvi Karp, laste heaolu spetsialistid Helle Soots ja Kristiina-Raivi Vilepaju, hoolekandetöötajad Andreas Piibemann ja Jane Malm ning MTÜ Kuusalu Hoolela juhatuse liige Maria Präats.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

SKA tuvastas, et Kuusalu Vallavalitsus ei ole järginud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

- 2.1. **LasteKS § 17 lõige 1 punkt 3**, mille kohaselt on kohaliku omavalitsuse ülesanne abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata lapse abivajaduse hindamine ja lapse abistamiseks meetmete pakkumine.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbritega 24271497986 ja 22252698944 abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata hinnanud lapse abivajadust ega/või lapse abistamiseks meetmeid pakkunud.

- 2.2. **LasteKS § 19 lõige 2**, mille kohaselt peab lastekaitsetöötaja hiljemalt kahe aasta möödumisel alates lastekaitsetöötajana teenistusse asumisest omandama sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele. LasteKS § 19 jõustus 2020. aasta 1. jaanuaril.

Kuusalu Vallavalitsuses on lastekaitsetöötajatena teenistuses Helle Soots ja Kristiina-Raivi Vilepaju, kellel puudub sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele. Mõlemal lastekaitsetöötajal pidi kutse olema olemas hiljemalt 01.01.2022.

- 2.3. **LasteKS § 21 lõige 1**, mille kohaselt tuleb kõigi last mõjutavate otsuste vastu võtmisel, vastu võtmata jätmisel ning otsuste kavandamisel eri võimaluste vahel valimisel välja selgitada lapse huvid ja lähtuda otsuse tegemisel nendest, kui esmatähtsast kaalutlusest.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetluses viitenumbriga 23262560707 lähtunud laste huvidest.

- 2.4. **LasteKS § 28 lõige 1**, mille kohaselt tuleb enne abivajavale lapsele sobiva meetme kohaldamist hinnata lapse abivajadust koosmõjus **LasteKS § 28 lõikega 2**, mille kohaselt peab lapse abivajadust hinnates lastekaitsetöötaja või lapsega töötav isik andma hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile ning last kasvatava isiku vanemlikele oskustele.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbritega 24271497986 ja 22252698944 enne teenusele suunamist hinnanud lapse abivajadust.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbritega 23261715207, 23262560707, 23263778141 ja 22252698944 hinnanud lapse abivajadust nõuetekohaselt.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbritega 24273704165, 23262560707, 23263778141 ja 22252698944 hinnanud nõuetekohaselt last kasvatavate isikute vanemlike oskuseid.

- 2.5. **LasteKS § 29 lõige 2**, mille kohaselt tuleb abivajavale lapsele abi osutamisel rakendada võrgustikutööd, järgides juhtumikorralduse põhimõtteid SHSis sätestatud korras.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetluses viitenumbriga 24273704165 ja 23262560707 rakendanud võrgustikutööd, järgides juhtumikorralduse põhimõtteid SHSis sätestatud korras.

- 2.6. **LasteKS § 29 lõige 3**, mille kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus kümne päeva möödumisel abivajavast lapsest teada saamisest tegema otsuse juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbritega 24271497986, 22254822020, 23262560707, 22252698944 ja 24272026605 teinud otsust juhtumikorralduse algatamiseks ega algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale isikule kümne päeva jooksul peale abivajadusest teada saamist.

- 2.7. **LasteKS § 29 lõige 5**, mille kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus abivajava lapse abivajaduse hindamisel ja abi osutamisel välja selgitama ja dokumenteerima lapse

arvamuse ning lisama selle lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile, kui eriseadus ei sätesta teisiti.

Lastekaitsetöötajad ei olnud kontrollitud menetluses viitenumbritega 24273704165, 23261715207 ja 23262560707 lapse abivajaduse hindamisel ja/või abi osutamisel välja selgitanud ja/või dokumenteerinud lapse arvamust ning lisanud seda lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile.

- 2.8. **SHS § 144 lõige 1 punkt 8**, mille kohaselt tuleb kohaliku omavalitsuse üksusel kanda STARi sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruses kehtestatud korras andmed lastekaitseseaduse tähenduses abivajava lapse ning abivajava lapse juhtumiga seotud kohtulahendite, toimingute ja menetlustoimingute kohta koosmõjus **Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruse § 15 lõikega 2**, mille kohaselt tuleb STARi kanda juhtumiga seotud andmed viie tööpäeva jooksul.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbriga 23261715207 ja 23262560707 kandnud abivajava lapse juhtumiga seotud toiminguid STARi.

- 2.9. **SHS § 4 punkt 3**, mille kohaselt on sotsiaaltöötaja sotsiaalhoolekandes töötav vastava erialase ettevalmistusega kõrgharidusega isik.

Kuusalu Vallavalitsus on sotsiaaltoetuste spetsialistina ametisse nimetanud Ene Rebane, kellel ei ole kõrgharidust (omandatud on kesk-eriharidus).

SKA hinnangul on akti punktides 2.2. ja 2.9. toodud rikkumiste osas kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas vajalik, et lõpetada rikkumine võimalikult kiiresti. Ettekirjutus tehakse eraldi haldusaktiga.

Järelekontroll punktides 2.1. ja 2.3. – 2.8. rikkumiste osas on kavandatud Kuusalu Vallavalitsuses läbi viia peale 31.12.2025.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

3.1. Järelevalvemenetlus algatati 21.03.2025.

3.2. Kuusalu valla üldandmed ja täisealistele sotsiaalteenuste osutamise korraldamine

Seisuga 01.01.2025 oli [vallaelanike arv](#) 6583, neist vanuses 65+ oli 1436 ehk 22%. Pindalalt on Kuusalu vald Harju maakonna suurim vald (708 ruutkilomeetrit).

Veebiaadressil [Täiskasvanute sotsiaalhoolekande teenustase](#) on leitav omavalitsuste võrdlus (2019-2023), maksimaalselt hinnatakse omavalitsuste teenuste taset kaheksa punktiga. Kuusalu vallas oli lähiaastatel hindeks 5-5-6 punkti. 2023. aastal oli maksimaalne hinne 8 punkti vaid Kadrina vallas ja Tartu linnas.

Kuusalu Vallavalitsuse info põhjal olid järelevalve fookuses olevate täisealiste sotsiaalteenuste saajate arvud (seisuga 01.04.2025) järgmised: koduteenus 49; üldhooldusteenus 56; eluruumi tagamise teenus 9; sotsiaaltransporditeenus 76; isikliku abistaja teenus 3 ja täisealisele osutatav tugiisikuteenus 4.

3.2.1. Nõuded sotsiaalhoolekandes töötavale sotsiaaltöötajale

SHS § 4 punkt 3 kohaselt on sotsiaaltöötaja sotsiaalhoolekandes töötav vastava erialase ettevalmistusega kõrgharidusega isik. Tulenevalt SHS § 16¹ võib kohaliku omavalitsuse üksus sotsiaaltöötajana ametisse nimetada isiku, kellele on kutseseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon. Nimetatud säte jõustus 08.05.2022 ning sotsiaaltöötajale täpsemate tingimuste seadmisel anti neile sotsiaaltöötajatele, kellel puudub erialane kõrgharidus või sellele vastav

kvalifikatsioon või sotsiaaltöötaja kutse, nõuetele vastava kvalifikatsiooni omandamiseks üleminekuag kuni 01.07.2026.

Vallavalitsuse hariduse- ja sotsiaalteenistuse struktuuris on neli täisealistele sotsiaalteenuste ja -toetuste korraldamisega seotud ametikohta. Juhtival hoolekandespetsialistil (Alvi Karp) on magistrikraad sotsiaaltöös. Hoolekandespetsialisti (Õnne Arba) kõrgem haridus on rakenduskõrgharidus (raamatupidamine), ametnik jätkab õpinguid Tallinna Tehnikakõrgkoolis sotsiaaltöö erialal. Järelevalvetoimingute algatamisel töötas teise hoolekandespetsialistina sotsiaaltöö rakenduskõrgharidusega A.R., alates 15.04.2025 on samal ametikohal sotsiaaltöö magistrikaadi omav Lea Kivipõld.

Sotsiaaltoetuste spetsialistina töötav ametnik (Ene Rebane) on 2006. aastal lõpetanud Tallinna Kergetööstustehnikumis asjaajamise organiseerimise eriala ja omandanud kesk-erihariduse. [Kuusalu valla kodulehel](#) on avalikustatud vallavanema poolt 05.05.2025 käskkirjaga nr 2-5/8 kinnitatud sotsiaaltoetuste spetsialisti ametijuhend, mille pädevusnõuete punkti 5.1. kohaselt on haridusnõue kesk-eriharidus või eelnev töökogemus sotsiaalvaldkonnas.

Sotsiaaltoetuste spetsialisti teenistuskohustustena on välja toodud muuhulgas „2.1. nõustab ja teavitab vallaelanikke sotsiaalvaldkonna küsimustes või suunab vajadusel teiste spetsialistide juurde; 2.3. vastab oma pädevuse piires teabenõuetele ja kirjadele; 2.11. arvestab ja määrab STAR-is toimetuleku- ja valla eelarvest makstavaid toetusi; 2.12. valmistab ette ja allkirjastab dokumendid toetuste välja maksmiseks“. Ametijuhendi punkt 1.5. kohaselt on kesk-eriharidusega teenistujal õigus asendada hoolekandespetsialiste ja juhtivat hoolekandespetsialisti.

SKA seisukoht: SHS § 4 punktis 3 sätestatud nõue on osaliselt täitmata. Ülesannetest tulenevalt teeb sotsiaaltoetuste spetsialist Ene Rebane sotsiaaltööd ning ta on sotsiaaltöötaja SHS § 4 punkti 3

3.2.2. Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord

SHS § 14 lõige 1 kehtestab kohaliku omavalitsuse üksuse kohustuse võtta vastu sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust ja rahastamist ning nende taotlemise tingimusi ja korda.

Kuusalu Vallavolikogu võttis 15.06.2022 vastu [määruse nr 15](#) „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord Kuusalu vallas“(määrus), kehtiv redaktsioon on jõus 01.07.2023. Määruse § 1 lõige 1 kohaselt reguleerib määrus isiku ja perekonna toimetuleku soodustamiseks Kuusalu valla korraldavate sotsiaalteenuste kirjeldust ja rahastamist ning taotlemise tingimusi ja korda.

Kuusalu Vallavolikogu võttis 15.11.2023 vastu [määruse nr 26](#) „Sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksmise kord“, mille kehtiv redaktsioon jõustus 07.04.2025. Õigusakti kehtestab Kuusalu vallas makstavate sotsiaaltoetuste liigid ja määrad, nende taotlemise tingimused ning määramise ja maksmise korra.

SKA seisukoht: SHS § 14 lõikes 1 sätestatud nõue on täidetud.

3.2.3. Teenuse taotlemine, abivajaduse hindamine ja otsustusõigus

Tulenevalt määruse § 2 lõikest 3 osutatakse sotsiaalhoolekandelist abi abivajava isiku nõusolekul. Teenuse saamiseks võib taotluse esitada abivajav isik või tema seaduslik esindaja (näiteks menetluses 24274488566), võimalus on taotlus tuua vallavalitsusse, saata e-posti aadressile vallavalitsus@kuusalu.ee või teatada teenuse vajadusest telefonil 6066381. Abivajavast isikust võivad teatada vallavalitsusele ka naabrid, arst, hooldustöötaja või muud isikud. Kodulehel on sotsiaalteenuste kirjelduste juures teave, mille kohaselt saab avalduse esitada ka **SPOKUS** (näiteks menetluses 23259418881). Vallavalitsusel on õigus isikute abistamiseks kehtestada taotluste näidisvorme ja [kodulehelt](#) on leitav sotsiaalteenuste taotluse vorm. Juhival hoolekandespetsialistil, hoolekandespetsialistil ja sotsiaaltoetuste spetsialistil on ametijuhendites vallaelanike nõustamise teenistuskohustus.

Isiku pöördumisel või abivajadusest teadasaamisel on vallavalitsuse ametniku ülesanne külastada isikut tema kodus või viibimiskohas eesmärgiga selgitada sobivaim abimeede (määruse § 3 lõige 3 ja 4). Juhtiva hoolekandespetsialisti (punkt 2.15.) ja hoolekandespetsialisti (punkt 2.11) teenistuskohustuseks on täiskasvanud isikute abivajaduse hindamine ja vajadusel juhtumikorraldaja rolli täitmine. Sotsiaaltoetuste spetsialisti ametijuhendis ei ole SHS § 15 (abivajaduse hindamine) kohustust sõnaselgelt nimetatud, kuid punkti 2.11. teenistuskohustuse (arvestab ja määrab STAR-is toimetuleku- ja valla eelarvest makstavaid toetusi) täitmine eeldab hinnangute andmist esitatud dokumentidele.

Juhtiva hoolekandespetsialisti sõnul ei ole hindamisdokumendid vallavalitsuse poolt kinnitatud. Ametnikud on kasutanud ka STARi hindamisvahendit. Näiteks tugiisikuteenuse määramisel eel kasutati teenuse vajaduse selgitamiseks dokumenti „Hindamisinstrument hooldusvajaduse ja sotsiaalteenuste määramiseks“ (menetlus 24274488566), STARis toimunud hindamise väljavõtet (25276667666) ja hindamist STAR2 keskkonnas (25275716123). Koduteenuse vajaduse hindamisel on kasutusel valdavalt hindamisinstrument (25276728282), nii ka isikliku abistaja teenuse (23265303366) ja üldhooldusteenuse hindamisel (25275926963).

Omaavalitsuse ametnikel on otstarbekas teha koostööd tervishoiu- ja hoolekandeteenuste osutajatega, kuid teenuse vajaduse hindamise ülesannet vaid neile delegeerida pole alust. Näiteks üldhoolduse menetluses 24274663840 lisatud hindamisdokumendi on allkirjastanud Elora Keila Haigla sotsiaaltöötaja.

Haldusmenetluse seaduse § 6 kohustab ametnikke kasutama uurimispõhimõtet ja vajadusel hankima lisainfot. STARi menetlustest nähtub, et ametnik järgib uurimispõhimõtet ja teeb erinevaid päringuid. Näiteks üldhoolduse menetluses 24272931289 on päringuid tehtud Töötamise Registrisse, SKAle, Maksu- ja Tolliametile ning Töötukassale.

SKA seisukoht: Kontrollitud menetlustes on abivajadus välja selgitatud ja hindamisdokument lisatud menetlusedokumentide hulka.

Tulenevalt määruse § 3 lõike 6 punktist 1 teeb vallavalitsus otsuse väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse, eluruumi tagamise teenuse, lapsehoiuteenuse, asendushooldusteenuse ja järelhooldusteenuse osas ning punktist 2 teeb ametnik otsuse koduteenuse, tugiisikuteenuse, täisealise isiku hoolduse, isikliku abistaja teenuse, varjupaigateenuse, turvakoduteenuse, sotsiaaltransporditeenuse, võlanõustamisteenuse ning muu vajaduspõhise sotsiaalteenuse osas.

Kuusalu valla põhimääruse § 39 alusel on vallavalitsuse 13.06.2018 määrusega kinnitatud Kuusalu Vallavalitsuse sotsiaalkomisjoni põhimäärus, mille § 2 kohaselt on komisjoni ülesandeks sotsiaaltoetuste saamiseks esitatud avalduste ja taotluste läbivaatamine ning vallavalitsusele ettepaneku tegemine toetuste määramiseks.

Juhtiva hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt on vastatakse taotlustele Amphora kaudu, ametnikud saadavad otsuse taotleja e-postile ja sekretär vastab käsipostiga saabunud taotlustele. 2024. aastal ei esitatud vaideid täiskasvanute sotsiaalteenuste määramise haldusaktide peale.

3.2.4. Koduteenuse korraldus

Vallavalitsuse [kodulehel](#) on info kodus elamist toetavate sotsiaalteenuste taotlemise, abivajaduse hindamise ja määramise kohta. Koduteenuse osutamine on delegeeritud MTÜle Kuusalu Hoolela. Kodulehel on info, mille kohaselt toimub ajavahemikul 01.10.2024-30.09.2026 teenuse osutamine teenuse saajale tasuta, nimetatud ajal viiakse ellu Kuusalu Vallavalitsuse ja MTÜ Kuusalu Hoolela ellukutsutud projekti „Kvaliteetsete kodus elamist toetavate teenuste arendamine Kuusalu vallas“ tegevusi.

Haldusotsus

Määruse § 3 lõike 6 punkti 2 kohaselt teeb koduteenuse määramise otsuse ametnik. Juhtiv hoolekandespetsialisti ametijuhendit kaasajastati järelevalvetoimingute ajal, kehtiv ametijuhend on kinnitatud vallavanema 05.05.2025 käskkirjaga nr 2-5/6 ning muuhulgas on ametniku kohustuseks osaleda valdkonda puudutavates projektides (punkt 2.4) ning teha koostööd kolmanda sektori organisatsioonidega (punkt 2.10). Analoogilised teenistuskohustused on ka hoolekandespetsialistil (punktides 2.4 ja 2.8).

Haldusotsuste vastuvõtmisel järgitakse sotsiaalseadustiku üldosa seaduse § 25 lõikes 1 sätestatud tähtaega kümme tööpäeva. Menetluses 25276728282 on 26.02.2025 esitatud taotlus ja toimunud abivajaduse hindamine, ametniku digitaalselt allkirjastatud otsus võeti vastu 27.02.2025. Taotluse esitamisest vaid päev hiljem võeti otsus vastu ka menetluses 25276825906.

Tulenevalt määruse § 3 lõikest 8 sätestatakse haldusaktis või halduslepingus isikule osutatava teenuse sisu, teenuse toimingute ulatus ja osutamise sagedus ning teenuse eest tasumisega seotud asjaolud. Järelevalve teostajale antud seletuste kohaselt võetakse vastu haldusakt ja lepinguid ei sõlmita. Allkirjastatud otsus saadetakse e-postiga teenuse taotlejale.

Koduteenuse määramise otsuste õiguslikeks alusteks on SHS § 20, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõige 1, määruse § 3 lõike 6 punkt 2 ja § 6. Otsuses on nimetatud seost abivajaduse hindamise tulemustega ja kirjeldatud taotleja toimetuleku probleeme. Näiteks menetluses 25276728282 otsus jõus kuni 30.09.2026, teenuseosutaja ülesanded (abistamine toidu soojendamisel ja ravimite võtmisel), tasuta osutamine, vaidlustamine ja otsuse jõustumine teatavakstegemisel.

Määruse kohaselt osutatakse koduteenust igale teenuse vajajale koostatud personaalse hoolduskava alusel. Ametniku otsuses ei ole nimetatud teenuse osutamise sagedust ning samuti puuduvad viited alates 01.01.2025 jõustunud sotsiaalkaitseministri määrusele „Nõuded koduteenusele“ (kas määratud on koduabi või isikuabiteenused, kas tegevustes abistatakse või juhendatakse jms).

STARis avati esimesed menetlused nimetusega „Kuusalu koduteenus“ 2018.aastal. Kandeid on teinud juhtiv hoolekandespetsialist ja hoolekandespetsialist. Vallavalitsuse ametnike teenistuskohustused sätestavad STARi täitmise kohustuse

Koduteenuse vahetu osutamine

Kuusalu Vallavalitsus on delegeerinud koduteenuse vahetu osutamise ja sealjuures lähtumise SHSist, SKA juhenditest ning sotsiaalkaitseministri 29.06.2023 määrusest nr 40 „Nõuded koduteenusele“ MTÜle Kuusalu Hooela sõlmides 2024. aasta septembris kahepoolse koostöölepingu. Juhtiva hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt oli enne projekti käivitumist vallavalitsuses 2,5 avahooldaja kohta (täitis kolm töötajat) ning ka teatav rollikonflikt. Nimelt vallavalitsus oli nii teenuse määraja kui ka osutaja ülesannetes.

Koostöölepingu alajaotuses „Lepingu sõlmimise asjaolud“ käsitletakse projekti „Kvaliteetsete kodus elamist toetavate hoolekandeteenuste arendamine Kuusalu vallas“ rahastamist ja lepitakse kokku tähtajas. Projekti periood on 01.10.2024-30.09.2026 ning projekti jätkusuutlikkuse tagamiseks jätkub koostöö projekti lõppemisest veel kolm aastat (01.10.2026-30.09.2029).

Alajaotuses „Lepingu eesmärk ja objekt“ nähakse ette teenuseosutaja järgmised kohustused:

1. Personali palkamine koduste hoolekandeteenuste edasiarendamiseks; 2. Hooldustöötajate ja projektijuht-koordinaatori koolitamine hooldustöötaja tase 3 alal teenuse kvaliteedi tõstmiseks; 3. Projekti raames saadud rahastuse kohta esitatava aruandluse korraldamine. Koostöölepingus sisalduvad veel alajaotused „Poolte õigused ja kohustused“, „Koostöö rahastamine“, „Poolte infovahetus“, „Lepingu jõustumine, muutmine ja lõpetamine“ ning „Lõppsätted“.

Koduteenuse osutamise delegeerimisel on vallavalitsusel muuhulgas õigus saada infot tegevuste korraldamise ja elluviimise kohta ning aruandeid sisulise tegevuse ja tulude-kulude kohta. Pooled on kokku leppinud teenuseosutaja kohustuses ja KOVI õiguses saada hiljemalt 15.09.2025 kodus elamist toetavate teenuste hinnastamise aruanne.

MTÜ Kuusalu Hoolela koosseisus on 3,5 hooldustöötaja kohta, mida järelevalvetoimingute alguses täitis neli töötajat. Töötajate arvu peetakse optimaalseks, sest alates 2025.aasta jaanuarist saab vajadusel teenust osutada ka laupäeval ja pühapäeval.

Koduteenust vahetult osutavale töötajale ei ole kehtestatud haridus- ega koolitusnõudeid. Projekti üks eesmärkidest on hooldustöötajate ja projektijuht-koordinaatori koolitamine hooldustöötaja tase 3 saamiseks. Töötajatel on vastav koolitus läbitud, edasi järgneb kutse taotlemine. Projektijuht-koordinaatori arvates peab hooldustöötajal olema pädevus osutada kõiki kodus elamisega seotud teenuseid ning seetõttu on plaanis, et hooldustöötajad läbivad ka tugiisiku koolituse.

SHS § 19 sätestab, et koduteenust ei tohi vahetult osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara. Järelevalve teostajale edastatud karistusregistri teadetest nähtub, et kahel vahetult koduteenust osutaval avahooldajal puuduvad koduteenuse osutamist takistavad asjaolud. Projektijuht-koordinaatori seletuse kohaselt võtsid karistusregistri väljavõtted töötajad ise, kedagi pole karistatud.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 19 nõuet.

Koduteenusega seotud teabehaldus põhineb IT-lahendustel ja seega on operatiivne. Projektijuht-koordinaator sisestab teenusesaaja abivajaduse hindamise ja korralduse info tööde jagamise süsteemi Fleet Complete ning teeb selle kaudu jagamise hooldustöötajatele. Meeskonnal on kasutada nutitelefonid ja sülearvutid, nii saab teenusesaajaid aidata e-teenuste kasutamisel. Koduteenuse korraldajad peavad oluliseks töötajate turvalisust, üksnes tööohutusjuhendeid kokku viisteist. Seega on järgitud SHS § 39 nõudeid – teenuseosutaja on kehtestanud ohutu töötamise korra ning tagab selle kättesaadavuse teenust vahetult osutavale isikule.

Projekti tulemuseks on varasema koduteenuse disainimine – tulevikus on teenus korraldus läbimõeldum, kvaliteetsem ja teenus on arusaadavalt hinnastatud. Projektijuht-koordinaatori soov on lisada tulevikus kodulehele usaldusväärsete koostööpartnerite loetelu (näiteks aknapesu tellimiseks).

3.2.5. Üldhooldusteenuse korraldus

Kodulehel on väljaspool kodu osutatava [üldhooldusteenuse](#) eesmärk, taotlemise kord, info abivajaduse hindamise ja hoolduskulude piirmäärade kohta, menetlemise aeg, kontaktisiku telefon ja e-posti aadress. Lisatud on SPOKU otsetee ja taotluse vorm.

Haldusotsus

Tulenevalt juhtiv hoolekandespetsialisti ametijuhendi punktist 2.5 on tema teenistuskohustus koostada ja esitada sotsiaalküsimusi puudutavate õigusaktide eelnõud vallavolikogule ja – valitsusele. Nimetatud ametniku asendajateks saavad olla hoolekandespetsialistid, lastekaitsepspetsialist ja sotsiaaltoetuste spetsialist – seega vajadusel koostavad nemad vallavalitsusele üldhooldusteenuse rahastamise korralduse eelnõu.

Vallavalitsuse üldhooldusteenuse rahastamise korralduse aluseks on avaldus ja abivajaduse hindamise tulemused. Korralduse tekstis iseloomustatakse taotleja kõrvaabi vajadust, kirjeldatud on taotleja sissetulek ja talle kuuluv vara ning lisatud on ülalpidamiskohustusega isikute info.

Üldhooldusteenuse rahastamise korralduse õiguslikud alused on järgmised: kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõige 1, sotsiaalhoolekande seaduse § 20 ja § 22 ülakoma 1, Kuusalu Vallavolikogu 15.06.2022 määruse nr 15 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord Kuusalu vallas“ § 3 lõike 6 punkt 1, § 4 lõige 2, § 7 ning Kuusalu Vallavalitsuse 08.06.2023 korralduse nr 210 „Väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulu piirmäärade kehtestamine“ p 1.1. Näiteks menetluses 24272510428 lisatud korraldusest nähtub, et üldhooldusteenuse hoolduskulu tasutakse teenuseosutaja määratletud ulatuses, kuid mitte rohkem kui Kuusalu Vallavalitsuse kehtestatud piirmääras ning et ülejäänud kulud jäetakse teenusesaaja ja tema seadusjärgsete ülalpidamiskohustusega isikute kanda.

Vallavalitsuse korralduste vastuvõtmine järgib sotsiaalseadustiku üldosa seaduse § 25 lõikes 1 sätestatud tähtaega kümme tööpäeva. Juhtiv hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt teavitatakse taotlejat kui otsuse langetamine viibib. Hoolduskulu rahastatakse ka tagasiulatuvalt. Näiteks menetluses 24272931289 asus isik üldhooldusteenusele 07.08.2024, avalduse hoolduskulu osaliseks hüvitamiseks esitas vallavalitsusele 22.08.2024 ning vallavalitsuse 29.08.2024 korralduse kohaselt tasutakse hoolduskulu alates 07.08.2024.

Teenust osutavale hooldekodule edastatakse korralduse väljavõte. Juhtiv hoolekandespetsialisti sõnul KOV hindamistulemusi hooldekodudele ei edastata, kuna hooldekodud teevad hooldusplaanide koostamiseks vajalikud hindamised asutuses.

Seisuga 12.05.2025 oli STARis 81 kehtivat menetlust nimetusega „Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus“. Andmete sisestamine, täiendamine ja muutmine STARis on olnud hoolekandespetsialisti ja vajadusel ka juhtiva hoolekandespetsialisti ülesanne. Reeglina avatakse menetlus abivajaduse hindamise järgselt või hindamisega samal päeval (menetluses 25276743663). Järelevalvetoimingute ajal korrastati STARi üldhooldusteenuse menetlusi ja vajadusel lõpetati, sest seisuga 01.04.2025 oli teenusel 56 vallaelanikku.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 21 lõike 1 nõuet.

KOV-i kohustus rahastada hoolduskulu

SHS ei sätesta, kuidas täpselt pidi enne 01.07.2023 üldhooldusteenusele asunud isiku teenuse vajaduse hindamist läbi viima. Kuid sätestab, et teenusvajaduse hindaja peab olema ametnik. Kuusalu Vallavalitsuse ametnikud on nimetatud nõuet järginud, teenuse vajaduse hindamisel osalesid juhtiv hoolekandespetsialist ja hoolekandespetsialistid. Näiteks menetluses 192347562810. Alati paluti teenusesaajalt hoolduskulu hüvitamise avaldus. Juhtiv hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt oli ka perekondi, kes ootasid kuupäeva 01.07.2023 ja seejärel paigutasid lähedase üldhooldusteenusele. 2023.aasta juulis kahekordistus üldhooldusteenuse saajate arv.

Juhtiv hoolekandespetsialist kontrollib ja konteerib arveid igakuiselt. Vajadusel saadetakse arved teenuseosutajatele täpsustamiseks ja/või on vajaduse teha muudatusi korraldustes. Tavalisest töömahukamad on jaanuarikuu ja aprillikuu (muutub väiksema sissetuleku hüvitis, planeeritud hindade tõus jms).

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 22¹ lõike 1 nõuet.

KOV-i võimalus määrata hoolduskulu piirmäär

SHS § 22¹ lõike 3 kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus kehtestada hoolduskulude tasumise piirmäära. Tulenevalt määruse § 4 lõikest 2 kehtestab sotsiaalteenuste eest võetava tasu piirmäärad vallavalitsus. Kuusalu Vallavalitsuse 08.06.2023 korralduse nr 210 kohaselt on üldhooldusteenuse tasumise piirmääral/hoolduskulul kaks suurus: suure hooldusvajaduse puhul kuni 650 eurot teenusesaaja kohta kalendrikuus ning ulatusliku hooldusvajaduse puhul kuni 750 eurot teenusesaaja kohta kalendrikuus. Info on avalikustatud [kodulehel](#).

SHS seletuskirja kohaselt ei pea kehtestatud hoolduskulude tasumise piirmäär katma kvalifitseeritud hooldustöötajate kulusid iga teenuseosutaja juures, vaid see peab kindlustama inimesele teenuse tegeliku kättesaadavuse selliselt, et tal on võimalus valida vähemalt mõne teenuseosutaja vahel. KOV-i poolt kehtestatud piirmäär ei ole takistuseks hooldekodukoha leidmisel, kuid võib olla ebapiisav kõigis hooldekodudes hoolduskulude katmiseks ja tuleb arvestada täiendava tasumisega.

Näited koostööpartnerite teenuse hinnatasemetest. [OP Eakate Kodu](#) kodulehe info kohaselt on kohatasu alates 01.01.2025 alates 1400 ja hoolduskulu 650. [MTÜ Vahtra Hooldemaja](#) kodulehel info kohaselt on hooldusteenuste tasu jaotatud kolmeks astmeks: I teenus 1390 sealhulgas KOV 759 ja omaosalus 631; II astme teenus 1490 sealhulgas KOV 759 ja omaosalus 731 ning III astme teenus alates 1590, sealhulgas KOV 759 ja omaosalus 831. [Valkla Südamekodu OÜ](#)

hinnad alates 01.02.2025 on tase 1 1495, tase 2 +100, tase 3+200, tase 4+300 ning privaattuba +395. Südamekodu OÜ hoolduskulu on 720 eurot.

KOVil kohustus tasuda osaliselt majutus- ja toitlustuskulud

SHS § § 22¹ lõige 5 nimetab olukorrad, mil KOVil on kohustus tasuda keskmisest vanaduspensionist madalamat sissetulekut saavatele teenusesaajatele osaliselt ka nende makstavad majutus- ja toitlustuskulud. Kuusalu Vallavalitsuse info kohaselt hüvitati seisuga 01.01.2025 keskmisest vanaduspensionist madalama sissetuleku vahe ja osaliselt ka majutus-ja toitlustuskulud 26 teenusesaajale.

Menetluse 24272784466 määratud abinõu alt on leitav STARis 20.09.2024 koostatud otsus, mille kohaselt on MTÜ Vahtra Hooldemajateenuse üldhooldusteenuse koguhind 1450 eurot, millest hoolduskulu 750 eurot tasub vallavalitsus, teenusesaaja osalus on 578.44 ja muu rahastus (ehk väiksema sissetuleku hüvitis) 121.56. Analoogiliselt on ka menetluses 24273559728, kus sama teenuseosutaja koguhinnast tasub 750 eurot hoolduskulu vallavalitsus, teenusesaaja summa on 640.35 ja väiksema sissetuleku hüvitis 59.65.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 22¹ lõikes 5 sätestatud nõuet.

3.2.6. Tugiisikuteenuse korraldus

Kodulehel on avalikustatud [tugiisikuteenuse](#) kirjeldus ning info taotlemise dokumentide ja teenuse saamiseks vajalike tegevuste kohta. Samuti on ametnike kontaktandmed ja info, et otsus võetakse vastu kümne tööpäeva jooksul.

Juhtiv hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt kontrollitakse SHS § 25 ja § 29 nõuete täitmist, võrreldakse elukoha andmeid, seoseid rahvastikuregistris, osapooltega toimuvad vestlused ja tehakse kodukülastusi.

Ajavahemikul 01.10.2024-30.09.2026 toimub teenuse osutamine teenuse saajale tasuta. Järelevalvetoimingute algatamise ajal osutati tugiisikuteenust neljale täisealisele teenusesaajale. Üks teenusesaaja on hiljuti kolinud elama teise omavalitsusse. Seisuga 11.05.2025 oli STARis kolm kehtivat täisealise tugiisikuteenuse menetlust, ametniku otsusest nähtub teenuse osutamise kestvus kuni projekti tegevuste lõpuni.

Menetluse 24274488566 dokumendid on 26.09.2024 esitatud taotlus, hindamisdokument (Hindamisinstrument hooldusvajaduse ja sotsiaalteenuste määramiseks) ja 07.11.2024 digitaalselt allkirjastatud otsus, millest ei nähtu teenuse osutamine tagasiulatuvalt. Juhtiva hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt alustati teenust kliendile sobival ajal.

Menetluses 25276667666 oli hindamine STARi keskkonnas toimunud 04.11.2024 ja ametniku digitaalselt allkirjastatud otsus jõustus 07.11.2024. STARis avati menetlus viivitusega 21.02.2025.

Menetlus 25275716123 avati taotluse registreerimise päeval 09.01.2025. Samal päeval anti STARi keskkonnas hinnang („vajab võlgade osas ülevaadet“) ja algas teenuse osutamine (info pärineb „määratud abinõu“ kaudu). Ametniku otsus on digitaalselt allkirjastatud 17.01.2025 ja selles ei ole infot teenuse osutamise kohta tagasiulatuvalt 09.01.2025. Juhtiv hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt algas teenuse osutamine otsuse kuupäevast.

3.2.7. Isikliku abistaja teenuse korraldus

Kodulehel on avalikustatud [isikliku abistaja teenuse](#) kirjeldus ning info taotlemise dokumentide kohta. Lisatud on taotluse vorm ja ametniku kontaktid.

Kodulehel oli seisuga 11.05.2025 muutmata kontaktisik ja info, et isikliku abistaja teenuse korraldus toimub ühisprojekti „Kvaliteetsete kodus elamist toetavate teenuste arendamine Kuusalu vallas“ kaudu.

Järelevalvetoimingute algatamise ajal osutati teenust kolmele teenusesaajale. Menetluses 24274937368 on määratud nii koduteenus kui ka isikliku abistaja teenus. Seisuga 11.05.2025 oli STARis kolm kehtivat isikliku abistaja teenuse menetlust, millest vaid menetluses 23265303366

oli ainus lisatud dokument hindamisinstrument. Ametniku otsuseid lisatud ei ole ja hinnang otsuse vastuvõtmise tähtajaja teiste asjaolude kohta jääb andmata.

3.2.8. Sotsiaaltransporditeenuse korraldus

Kodulehel on [teenuse](#) kirjeldus, taotlemise ja maksumuse info. Juhtiv hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt saab esitada nii suulise (näiteks menetluses 25276878703) kui kirjaliku soovi, mis kantakse Amphorasse. Teenus määratakse ametniku otsusega, mille tähtaeg on kalendriaasta lõpp (näiteks menetluses 25276858940).

Tulenevalt Kuusalu Vallavalitsuse 17.11.2022 korraldusest nr 564 on kehtivad hinnad järgmised: 1. Juhuvedu 25 eurot/sõit (edasi-tagasi); 2. Juhuvedu 15 eurot/sõit (1 suund); 3. Liinivedu 15 eurot 1 sõit (edasi-tagasi). Sotsiaaltransporditeenust osutab OÜ Koplimetsa. Omaosaluse arve tasub klient kohe autojuhile. Vahetult koduteenust osutavad töötajad teevad teenusesaajatele vajalikke vallasisesed sõite (perearst, kauplus, apteek jt).

STARis menetlused „Kuusalu sotsiaaltransporditeenus“ on peamiselt avatud juhtiva hoolekandespetsialisti poolt. Järelevalvetoimingute alguses oli avatud kuuskümmend menetlust (sh üks lõpetatud).

3.2.9. Eluruumi tagamise teenuse korraldus

Kodulehel on avalikustatud [teenuse](#) eesmärk, taotlemise info, ametniku kontakt jms. Määruse § 3 lõige 6 punkt 1 kohaselt toimub eluruumi üürile andmine vallavalitsuse korralduse alusel.

Kuusalu valla omandis olevate eluruumide üüri piirmäärad kehtestati 2019.aastal ja juhtiva hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt on hinnad kehtivad. Konkreetse eluruumi üüri suuruse määrab Kuusalu Vallavalitsus korraldusega arvestades eluruumi asukohta, ehituslikku seisukorda ja varustatust küttega, veevarustuse ja kanalisatsiooni olemasolu, eluruumis teostatud remonte ja renoveerimisi ning muid asjaolusid.

Kodulehe info põhjal järgneb taotluse esitamisele taotleja abivajaduse hindamine. Juhtiva hoolekandespetsialisti seletuse kohaselt koostab tema vallavalitsuse korralduse eelnõu ja analüüsib eelnevalt taotleja majanduslikku olukorda, esitab päringuid jms. STARis on avatud menetlused nimetusega „eluaseme tagamine“. Näiteks 2025.aastal menetlus 25276831304, milles dokumentidena on lisatud taotlus (04.03.2025), vallavalitsuse korraldus (digi-allkiri 13.03.2025) ja tuludokument (panga väljavõtte vahemikul 05.12.2024-12.02.2025).

Menetluses 22257200188 lisatud korralduse õiguslikud alused on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 3 punkt 1, määruse § 14 lõige 1 ja Kuusalu Vallavolikogu 17.06.2019 määruse nr 20 „Kuusalu valla omandis olevate eluruumide üüri piirmäära kehtestamine“ § 3 lõike 1 punktist 1. Avaldus esitati 30.09.2024(nr 10-5/3412), eelnevalt oli 25.09.2024 tehtud mitmeid infopäringuid ja abivajadust hinnatud. Korraldus võeti vastu 03.10.2024 ja selle alusel sõlmiti kolme aasta pikkune leping 08.10.2024.

3.3. Lastekaitsetöö korraldamine Kuusalu vallas

Kuusalu valla haldusterritooriumil elab 01.01.2025 seisuga 1452 last, kellest 2024. a detsembrikuu seisuga on 36 lapsel tuvastatud puue. Kuusalu Vallavalitsus on määratud ühe lapse eestkostjaks.

Lastekaitse valdkonda juhib juhtiv hoolekandespetsialist, vallas töötab kaks lastekaitsetöötajat. Lastekaitsetöö on jaotatud spetsialiseerumise alusel, üks lastekaitsetöötaja tegeleb suure hooldus- ja abivajadusega lastega, teine lastekaitsetöötaja hooldusõiguse ja suhtluskorda, lähisuhtevägivalda ja koolikohustuse mittetäitmist puudutavate teemadega.

Lastekaitsetöötajatena töötavad Helle Soots (alates 28.08.2017) ja Kristiina-Raivi Vilepaju (alates 01.11.2018 hoolekandespetsialistina ning tegeles erivajadustega laste teemadega). Lastekaitsetöötajad omavad kõrgharidust. Lasteks § 19 lõige 2 sätestab, et lastekaitsetöötaja peab hiljemalt kahe aasta möödumisel lastekaitsetöötajana teenistusse asumisest omandama

sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele. Mõlemal lastekaitsetöötajal nõutud kutse puudub.

Kuusalu Vallavalitsus kontrollis viimati lastekaitsetöötajate LasteKS §s 20 sätestatud piirangute puudumist 26.03.2025.

Töötajate professionaalset arengut toetatakse, soovitud koolitused on lastekaitsetöötajatele kättesaadavad. Lastekaitsetöötajad on 2024. ja käesoleval aastal osalenud mitmel koolitustel. Kuusalu vallas viiakse läbi supervisioone ja kovisioone. Lastekaitsetöötajad kaasavad keerulisemate juhtumite aruteludesse ka juhtiv hoolekandespetsialisti. Lisaks korraldatakse oma osakonnaga regulaarseid ühisüritusi, külastatakse erinevaid kohti, et maandada pingeid ja kasvatada meeskonnatunnet ning tulla toime tööstressiga.

Kuusalu vallas on abivajavatele lastele ja nende peredele kättesaadavad mitmed ennetus- ja tugiteenused. Lastele ja peredele toetamiseks pakutakse peredele tugiisikuteenust. Kuusalu Hariduse Tugikeskuse kaudu on võimalik saada nõustamisteenuseid (sh psühholoogiline nõustamine), MTÜ Papaveri kaudu toetavaid teenuseid (tegevusteraapia, loovteraapia, vaimse tervise õde, psühholoog), Kuusalu Tervisekeskuse kaudu vaimse tervise õe vastuvõtte, savitööd. Väljaspool Kuusalu valda võimaldatakse psühholoogilist nõustamist, pereteraapiat, logopeedi, kriisinõustamist MTÜs Mahena, füsioteraapiat, suure hooldus- ja abivajadusega laste lapsehoiuteenust, ratsutamisteraapiat, võlanõustamisteenust. Kõigile abivajavatele on tagatud Toidupanga teenus. Lisaks võimaldatakse lastel osaleda erinevates laagrites (leina-, diabeedilaager). Kuusalu vald osales ka vaimse tervise projektis, mille kaudu laiendatakse vaimse tervise teenuste kättesaadavust.

Juhtiv hoolekandespetsialisti sõnul saavad lastekaitsetöötajad lastekaitsejuhtumite lahendamisel (sh hooldus- ja suhtlusõigusvaidluste juhtumites kohtuga seotud dokumentide koostamisel) õiguslast tuge valla juristilt ja vallasekretärit.

Lastekaitsealast teavitustööd tehakse peamiselt Kuusalu valla lehes, koolides vestlustel lastega ning lapsed jagavad infot omavahel.

Kuusalu Vallavalitsuse kodulehel ei ole alajaotises [Laps ja pere](#) välja toodud abivajava lapse ja hädaohus oleva lapse mõisteid, kuid mõisted on leitavad [otsinguga](#) dokumentide alt. Kodulehe kajastub teave erinevate toetuste kohta. Alajaotises [Noored](#) on leitav teave noortegarantii tugisüsteemi kohta.

3.4. Paikvaatluse ja küsitluste kokkuvõte

Järelevalvemenetluses esitatud lastekaitse valdkonda puudutavatele küsimustele vastasid haridus- ja sotsiaalteenistuse juhtiv hoolekandespetsialist ja lastekaitsetöötajad. Vastustes kirjeldati omavalitsuse lastekaitsetöö korraldust, pakutavaid teenuseid, lastekaitse prioriteete aastatel 2024/2025 ning laste õiguste ja heaolu tagavaid põhimõtteid. Lisaks anti vastustes ülevaade lastekaitse tööprotsessidest lastega seotud juhtumites ning hooldus- ja/või suhtlusõiguse vaidluse juhtumite lahendamise võrgustikulikmetest.

Peamised laste abivajaduse valdkonnad, millega lastekaitsetöötajad tegelevad on koolikohustuse mittetäitmine (sh käitumis- ja õpiraskused) ning erinevad pereprobleemid, millega kaasneb suurem vajadus lapsevanemate jõustamiseks ja nõustamiseks (sh pere tugiisikuteenuse võimaldamine).

2024. aastal oli lastekaitsetöö prioriteediks ennetustöö, pakuti erinevaid koolitusi, infomaterjale (nt unevihikud), õpitubasid unega seotud teemadel lapsevanematele, koolidele ja lasteaedadele. 2025. aasta prioriteetideks on tugisüsteemide ja -teenuste korrastamine.

Vestlustes selgus, et lastekaitsetöötajate töökoormus on ajas varieeruv, töökoormust suurendab pikaajaliste juhtumitega tegelemine, samuti kolleegi asendamine, mistõttu on ette tulnud ka olukordi, kus ei ole jõutud kõiki tööülesandeid täita ja STARi andmeid kanda, töö kvaliteet ja sisu on langenud, tegeletakse „tulekahju kustutamisega“. Üks lastekaitsetöötaja tõi välja, et vahel on

pidanud toiminguid kandma STARi töövälisel ajal. Samuti tegeleb lastekaitsetöötaja toiduabi jagamise teemaga. Hooldus- ja/või suhtlusõiguse vaidluste juhtumite arv on suurenemas. Viimase kolme aasta jooksul on Kuusalu vallas olnud mitmeid hooldus- ja suhtlusõiguse vaidlusi, kohtusse jõudvate juhtumite arv on ajas kõikunud.

Lastekaitsetöötajad on üksteise suhtes toetavad, keerulisemaid teemasid arutatakse omavahel. Toodi välja, et üks lastekaitsetöötaja saavutab lastega paremini kontakti ning teine on tugevam paberitöös. Kuusalu vallas töötab peredega kaks tugiisikut, kellest on lastekaitsetöötajatel palju abi. Tugiisikud kannavad tehtud toimingud ise STARi.

Vestlustel toodi kitsaskohana välja juhtumite keerukus, mitmetahulisus ning pikaajalisus, samuti ajamahukust usaldussuhte loomisel. Puudust tuntakse spetsiifilisemate teenuse kohapeal võimaldamisest (nt ratsutamis-, muusika- ja füsioteraapia).

Hooldus- ja suhtlusõiguse vaidluse juhtumite lahendamisel on vallal lastele ja peredele võimalik pakkuda mitmeid toetavaid teenuseid nagu näiteks pereteraapia, loovteraapia, psühholoogilist nõustamist, jne. Positiivsena saab välja tuua, et osad teenused võimaldatakse nii koha peal kui väljaspool kohalikku omavalitsust.

Paikvaatlus ja vestlused haridus- ja sotsiaalteenistuse juhtiv hoolekandespetsialisti ja lastekaitsetöötajatega toimusid 08.04.2025.

Järelevalve raames küsiti tagasisidet koostööpartneritelt, küsimustele vastas kolm võrgustikuliiget. Vastustest ilmnis, et koostööpartnerid peavad koostööd lastekaitsetöötajatega heaks, suhtlus sotsiaalosakonna töötajatega on vajaduspõhine kui ka regulaarne (nt TUKI projekti võrgustikukohtumised). Üks koostööpartner tõi välja, et teevad koostööd kõige sagedamini perede tugiisikutega. Tagasisidet antakse lastekaitsetöötajatele vahetult või teenuse lõppemisel. Kitsaskohana toodi välja, et aeg-ajalt ei saada tagasisidet lastekaitsetöötajatelt juhtumite kohta, mida on ühiselt arutatud ning lastekaitsetöötajad on lubanud anda tagasisidet. Üks koostööpartner tõi välja, et teenuse jätkuotsuse/rahastuse saamine on mõnikord aeglane ning seetõttu on tekkinud pause lastel teenuste saamisega. Koostööpartner on pidanud tegema kohalikele omavalitsusele meeldetuletusi. Mõlemast kitsaskohast on koostööpartnerid ka kohaliku omavalitsust teavitanud. Leiti, et teenuseosutajaid võiks rohkem kaasata võrgustikuga seotud tegevustesse, nt koolides ja lasteaedades töötajate nõustamiseks ja koolitamiseks. Ühe koostööpartneri sooviks oleks, et lastekaitsetöötajaid võiks olla rohkem, sest tegevused on jäänud venima, kuna lastekaitsetöötajad on ülekoormatud.

Kümne punkti süsteemis hindasid koostööpartnerid koostööd Kuusalu Vallavalitsusega kokkuvõttes 7,3 punktile. Üks koostööpartner soovis esile tõsta perede tugiisiku Andreas Piibemanni, kes on orienteeritud lahendustele ja koostööle nii perede kui kooliga. Koostööpartner hindas koostööd tugiisikuga 9 pallile.

Lastekaitsetöötajate hinnangul on koostöö võrgustikupartneritega väga hea ja toetav.

3.5. Lastekaitse menetluste analüüs

Järelevalve teostamisel kontrolliti lastekaitsetöö korraldamise vastavust õigusaktidele ning analüüsiti abivajava lapse juhtumiga (fookuses peamiselt hooldus- ja/või suhtlusõiguse vaidlused) seotud menetlusi ja andmete kandmist sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse (STAR). Järelevalve käigus analüüsiti STARi kantud juhtumimenetlusi viitenumbritega 24271497986, 24273704165, 22254822020, 23261715207, 23262560707, 23263778141, 23263044907 (koos 22252698944 ja 24272026300) ning lihtmenetlust viitenumbriga 24272026605 (fookuses peamiselt hooldus- ja/või suhtlusõiguse vaidlused). SKA andis peale lastekaitsetöötajatega vestlusi täiendava aja kanda STARi menetlustesse teave tehtud, kuid seni sisse kandmata jäänud toimingute kohta.

Lastekaitse juhtumite menetlemise analüüs on edastatud Kuusalu Vallavalitsusele 20.06.2025 (nr 5.1-3/8386-7, registreeritud dokumendihaldussüsteemis Delta).

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. SKA juhib tähelepanu järgmistele asjaoludele:

4.1.1. Vestlustel töid lastekaitsetöötajad välja, et töökoormust suurendab toiduabi korraldamine ning lastekaitsejuhtumite pikaajalisus.

Tingimuste loomine lastekaitsetöö tegemiseks hõlmab ka lastekaitsetöötajate töökorraldust, mis võimaldab lastekaitsetöötajatel täita ja järgida kõiki seaduses sätestatud nõudeid, sealhulgas peavad lastekaitsetöötajal olema võimalused nii ennetustöö ja juhtumikorraldusliku töö tegemiseks.

Kui kohaliku omavalitsuse üksuses ei ole lastekaitsetöötajatele loodud töökorraldust, mis võimaldab lastekaitsetöötajatel täita ja järgida kõiki seaduses sätestatud nõudeid (nt lastekaitsejuhtumi menetlemist ja selle raames tehtavaid (menetlus)toiminguid), siis ei ole kohaliku omavalitsuse üksuses ka loodud nõuetekohaseid tingimusi lastekaitsetöö tegemiseks ning kohaliku omavalitsuse üksuse tegevus ei vasta LasteKS §s 17 sätestatud nõuetele.

Kohalike omavalitsuse üksustel on küll üsna lai otsustusvabadus, kuidas lastekaitsetööd oma haldusterritooriumil korraldada. Samal ajal piiravad otsustusõigust lastekaitsealaste ülesannete täitmisel mitmed LasteKSis ja SHSis kehtestatud nõuded ja kohustused, mida kohaliku omavalitsuse üksus ja/või lastekaitsetööd tegev ametnik peavad järgima.

4.1.2. LasteKS § 20 lõige 3, mille kohaselt lapsega töötamist võimaldav isik või vastava tegevusloa väljastaja on kohustatud kontrollima käesoleva paragrahvi lõigetes 1–2 sätestatud piirangutest kinnipidamist isiku töölevõtmisel või tegevusloa väljastamisel. Lapsega töötamist võimaldav isik on kohustatud kontrollima lapsega töötava isiku vastavust käesoleva paragrahvi lõigetele 1–2 vähemalt kord 12 kuu jooksul, kui teavitust isiku karistusandmete muutumise kohta ei edastata automaatselt.

Juriidilise isiku puhul on käesolevas lõikes sätestatud nõuete täitmise kohustatud korraldama juriidilise isiku seaduslik esindaja, kes võib selle kohustuse edasi delegeerida. Kui nõuete täitmise korraldamine on juriidilise isiku seadusliku esindaja poolt edasi delegeeritud, vastutab nõuete täitmise korraldamise eest isik, kellele see kohustus on delegeeritud.

Lapsega töötava isiku käesoleva seaduse nõuetele vastavuse regulaarse kontrollimise tähtja kulgemist arvestatakse alates 2023. aasta 1. jaanuarist.

4.1.3. Järelevalve menetluses tuvastati mitmed juhtumeid, kus lapse/perekonnale on avatud mitu juhtumit. SKA rõhutab, et ühele perekonnale ei ole otstarbekas avada mitut juhtumit. Peret puudutav info peaks olema koondatud ühte menetlusse, nii et kogu pere/lapse/laste kohta käiv teave oleks vajadusel kiiresti ja hõlpsalt kättesaadav. Kui ühe subjekti kohta on juba algatatud mitu paralleelset menetlust, siis saab osad neist lõpetada, sisestades vajaliku info ühe menetluse alla. Vastasel juhul tekib menetlejal segadus, mis toiminguid pere abistamiseks tehtud on ning lõppkokkuvõttes jääb puudulikuks abi andmise kvaliteet.

SKA selgitab, lapsele/perele on võimalik abinõusid (välja arvatud toimetulekutoetuse, annetatud toiduabi, hooldajatoetuse, matusetoetuse ja ajutise kaitse saajatele UA üürihüvitise määramine) rakendada läbi ühe juhtumimenetluse, kus on koostatud ja ajakohastatud abivajaduse hindamine ning tegevuskava. Sel juhul on oluline teave lapse ja temale määratud ning osutatud teenuste kohta kättesaadav ühest menetlusest. Statistikat abinõude rakendamisest on STARist võimalik saada päringuga „Määratud abinõud“ lehel.

4.1.4. Järelevalve menetluses tuvastati probleemina, et ei hinnata lapse abivajadust nõuetekohaselt. Mitme lapsega peredes jäetakse tähelepanuta ja hindamata teiste laste abivajadus ning on esinenud juhtumeid, kus katkeb töö lapse/perega. Mõnes juhtumis ei ole kohtunud ja vesteldud lapsega. Tegevuskavas olevad tegevused on üldsõnalisel või ei ole seal tegevusi kõigi riskitegurite maandamiseks.

SKA selgitab: lapse arvamus on oluline välja selgitada ja dokumenteerida mistahes last mõjutava otsuse tegemisel. Vestlus on soovitatav läbi viia lapsele tuttavas ja turvalises keskkonnas, arvestada tuleb lapse vanust ja arengutaset. Seejuures on tähtis, et laps tunneb seeläbi toetust ning lastekaitsetöötaja kohtub lapse ja perega, mitte ei vestle üksnes telefoni teel. Oluline on välja selgitada lapse huvid arvesse võttes kõiki lapse olukorraga seonduvaid asjaolusid ning neid kogumis hinnates kujundada põhjendatud seisukoht, lähtudes lapse huvist kui esmatähtsast kaalutlusest. Kui tehakse otsus, mis erineb lapse arvamusest, tuleb selgitada lapsele tema arvamusena arvestamata jätmise põhjuseid.

Lapse huvide väljaselgitamise eesmärk on tagada ühiskonnas tervikuna lapse õiguste ja huvidega arvestamine. Tulenevalt lapse suuremast haavatavusest ja täiskasvanutest sõltumisest, ebakindlast õiguslikust staatusest ning eelduslikult vähematest oskustest ja võimalustest ise oma seisukohti avaldada ja oma õigusi kaitsta, on vajalik, et kõik isikud, kes lapse suhtes otsuseid teevad, pööraksid lapse huvidele erilist tähelepanu kõigi ülejäänud asjaolude kõrval. Seejuures on äärmiselt oluline, et selgitataks piisava hoolikusega välja, milline otsus on konkreetsetes olukorras lapse huvidele enim vastav.

Lapse huvide väljaselgitamiseks tuleb selgitada välja kõik asjassepuutuvad lapse olukorra ja isikuga seonduvad asjaolud ning muu informatsioon, mis on vajalik, et hinnata otsuse mõju lapse õigustele ja heaolule; selgitada lapsele kavandatava otsuse sisu ja põhjuseid, kuulata laps ära tema vanust ja arengutaset arvestades sobival viisil ning võtta lähtuvalt lapse vanusest ja arengutasemest tema arvamus arvesse ühe asjaoluna huvide väljaselgitamisel; kõiki asjassepuutuvaid asjaolusid kogumis hinnates kujundada põhjendatud seisukoht lapse huvide kohta seoses kavandatava otsusega (LasteKS § 21 lõige 2). Kui lapse huvid erinevad lapse arvamusest või muul põhjusel tehakse otsus, mis ei ühti lapse arvamusena, tuleb selgitada lapsele tema arvamusena arvestamata jätmise põhjuseid (LasteKS § 21 lõige 3).

Lastega töötamisel on üks peamisi põhimõtteid lapse hääle ja lapse arvamus kuulamine ning kui lastekaitsetöötaja jätab lapse arvamus kuulamise vahele või tõlgendab seda valesti, on oht teha ekslikke otsuseid. Seetõttu ei saa lapse abivajaduse hindamine, lapse arvamus väljaselgitamine ja dokumenteerimine olla pinnapealne ega lastega läbiviidavad vestlused põhjalikult eesmärgistamata ja analüüsivõimatu. Veel vähem ei saa neid tegevusi jätta tegemata. Nimetatud nõue tagab parimal võimalikul moel abivajava lapse arvamus väljaselgitamise kohustuse täitmise ja sellega võimaluse korral arvestamise ning on tihedalt seotud LasteKS § 21 (lapse huvidest lähtumine) rakendamisega.

Lapse arvamus välja selgitamine peaks olema aktiivne tegevus, kus last intervjueritakse aktiivselt vastavalt tema vanusele ja arengutasemele. [Laste küsitlemise käsiraamatus](#) on välja toodud erinevaid tehnikaid ja selgitatud, kuidas erineva puudega lapsi on võimalik küsitleda ning seeläbi nende arvamus välja selgitada.

4.1.5. Abivajaduse hindamise eesmärk on tagada olukord, kus lapsele ei osutata juhuslikke ja käepäraseid meetmeid, mis kohaliku omavalitsuse üksusel olemas on, vaid selgitatakse välja lapse tegelik vajadus ning otsitakse sobivaid meetmeid nende vajaduste rahuldamiseks.

Lapse abivajadust hinnates peab lastekaitsetöötaja andma hinnangu lapse füüsilisele, tervisele, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile; last kasvatava isiku vanemlikele oskustele. Lastekaitsetöötaja või lapsega töötav isik peab lapse abivajaduse hindamisse kaasama lapse ja last kasvatava isiku või lasteasutuse, kus laps viibib.

4.1.6. Tegevuskavasse toodud abimeetmed peaksid olema mõtestatud ja eesmärgipärased – meetmete rakendamine peab otseselt aitama kaasa lapse abivajaduse rahuldamisele ja juhtumi lahendamisele. Kui pakutavad abimeetmed ei täida oma eesmärki, ei pruugi need aidata kaasa lapse abivajaduse lahendamisele. Oluline on ka tegevuskava täitmise jälgimine ja tegevuskavasse toodud tegevuste tulemuslikkuse hindamine, sh vahehindamised ja eesmärgid, millest lähtudes saaks hinnata tulemuslikkust.

SKA juhib tähelepanu ka vajadusele kinnitada lapse abivajaduse hindamine ning tegevuskava.

Juhtumimenetluses viitenumbriga 23263044907 on lastekaitsetöötaja 14-aastase lapse abivajadust hinnanud, kuid ei ole seda kinnitanud, mis võib jätta mulje, et tegu on tehnilise veaga, kuid probleem selle taga on siiski sisuline. Abivajadust hinnatakse juhtumiplaani ja tegevuskava koostamise käigus. Abivajadust tuleb hinnata koos lapse ja tema perega ning vajadusel kaasatakse teisi spetsialiste. Kui juhtumiplaan jääb kinnitamata, ei ole võimalik seda vanemale edastada. Juhtumiplaani koostamise mõtte on saada ülevaade kõigist lapse heaolu kolmnurgaga välja toodud eluvaldkondadest, nendes esinevatest riski- ja kaitsefaktoritest ning tegevusplaanis kirja panna tegevused riskide maandamiseks. Lapsevanemale on oluline teada, millisenä nähakse pere toimetulekut, ootusi ja tegevusi, mida tuleb koos lastekaitsetöötajaga või iseseisvalt teha, et tagada lapse heaolu.

Oluline on ka ajakohastada info abivajaduse hindamises, et see ei sisaldaks aegunud teavet, mida ei ole võimalik seostada kindla perioodiga. SKA juhib tähelepanu, et kui STARis on lapse abivajaduse hindamine täidetud, koostatud tegevuskava ning need nõuetekohaselt kinnitatud, siis salvestuvad dokumendid „Menetluse dokumendid“ alla ning on edaspidi kättesaadavad.

4.1.7. Võrgustikutöö rakendamise eesmärk on tagada abi osutamise valdkondadeülesus, et laps ja tema perekond saaksid vajaliku toe kõige optimaalsemal viisil ning et tagatud oleks ka teiste valdkondade spetsialistide kaasatus ja kompetentsus. Milliseid asjaomaseid võrgustikuliikmeid peab konkreetse juhtumi puhul kaasama, sõltub palju juhtumi iseloomust ja lapse abivajadusest.

LasteKSi kohaselt on juhtumikorraldajaks lastekaitsetöötaja, kuid ta ei pea suutma üksi vajalikke tegevusi planeerida ja nende mõju hinnata. Lastekaitsetöötaja peaks tegema tihedat koostööd võrgustikuliikmetega, kellel on vajalikku infot ja kellega koostöös saaks koostada tegevuskava ja jälgida selle täitmist ning soovitud eesmärkideni jõudmist. Kui juhtumimenetluse protsess ei taga süsteemset hindamist ja abistamist, võib see viia lapse ja pere abivajadusele mittevastava abi pakkumiseni.

4.1.8. SKA juhib tähelepanu, et LasteKS § 17 lõike 3 kohaselt peab kohalik omavalitsus abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata lapse abivajadust hindama ja lapse abistamiseks meetmeid pakkuma. Samas LasteKS § 28 lõike 1 kohustab enne abivajavale lapsele sobiva meetme kohaldamist hindama lapse abivajadust ning LasteKS § 29 lg 4 lubab juhtumikorralduse jätta algatamata ainult juhul, kui lapse abivajadus on võimalik rahuldada ühekordse meetmega. SKA on seisukohal, et abivajava lapse abivajadus ei saa rahuldatud ühekordse psühholoogi juures käimise või muu pikemaajalise teenuse ühekordsel kasutamisel, mistõttu ei ole neil juhtudel tegemist ühekordse meetmega. Kohustuslik on algatada juhtumimenetlus, koostada juhtumiplaan, st hinnata lapse abivajadus (läheldes LasteKS § 28 lõike 2 sätestatud nõuetest) ja koostada abimeetmete rakendamise tegevuskava. Juhtumiplaani koostamisel tuleb muu hulgas järgida SHS § 9 lõikes 2, Sotsiaalkaitseministri 09.02.2016 määruse nr 10 „Juhtumiplaanis sisalduvate 24 andmete loetelu“ § 1 lõikes 3, LasteKS § 21 lõike 2 punktides 1 ja 3 ning LasteKS § 29 lõikes 5 nimetatud nõudeid. Ka on vajalik hinnata teenuse tulemuslikkust.

4.1.9. Abivajava lapse teate vastuvõtmisel tuleb saada juhtumist võimalikult kiiresti nii selge ülevaade kui võimalik. Esialgse hindamise eesmärk on saada esmane ülevaade lapse abivajadusest ning kui kiiresti peab sekkuma. Abivajaduse hindamine on oluline mõistmaks, milline abimeede on last ja peret kõige enam toetavam ja riske maandavam

4.1.10. Lapse ja perekonna olukorrast ning esinevatest riski ja kaitsefaktoritest arusaamiseks, on vaja välja selgitada kõik asjaolud. Lapse olukorra ja isikuga seonduvateks asjaoludeks, millest võib oleneda, kuidas kavandatav otsus last mõjutab, võivad olla näiteks lapse arengutase, identiteet, viibimine asendushooldusel, lähedaste ja püsivate inimsuhete olemasolu või muud asjaolud. Millised asjaolud on olulised, on iga juhtumi puhul erinevad. Käesoleva LasteKS sätte olulisus seisneb selles, et kogutaks vajalik informatsioon just konkreetse lapse või konkreetsete laste kohta ning just konkreetse kavandatava otsuse kohta, et selle informatsiooni põhjal oleks võimalik võtta võimalikult informeeritud, faktidel põhinev, põhjendatud seisukoht, et mis on lapse parim huvi just seoses kavandatava otsusega.

4.1.11. Järelevalves tuvastatu näitab, et suurenenud abivajadusega laste heaolu, õiguste ja turvatunde tagamine on paljudes kontrollitud juhtumites puudulik. Ilmnes, et juhtumimenetlusi ei algatata ja laste abivajadust ei hinnata, mis ei annagi võimalust vanematel võtta vastutust ja viia läbi muutuseid pere toimetuleku toetamiseks, mistõttu võib laps jääda vajaliku abita ning juhtumitöö ei ole süsteemne ja järjepidev.

4.1.12. Lastekaitsetöötaja peab juhtumitöös lähtuma lapse/laste heaolust ja huvidest ning motiveerima lapsevanemat koostööle. Lasteks § 22 lg 3 kohaselt on last kasvatav isik kohustatud lapse abivajaduse ilmnemisel otsima abi ja vajaduse korral tegema koostööd lastekaitsetöötaja või teiste lapsega töötavate isikutega. Kui lapsevanem jätkuvalt keeldub koostööst lastekaitsetöötajaga, siis lapse heaolu ja turvalisuse tagamiseks on Lasteks § 40 lg 2 andnud kohalikule omavalitsusele õiguse teha last kasvatavale isikule ettekirjutus, kohustades lapsevanemat tegema koostööd ning täitma juhtumiplaani. Kui lapsevanem jätkuvalt keeldub koostööst ning ei ole iseseisvalt võimeline toime tulema lapse abivajadusega, siis saab KOV pöörduda kohtusse taotledes lapsevanemale ettekirjutuse tegemist. Kui lapsevanema tegevus või tegevusetus kahjustab lapse heaolu ja õigusi, siis vajadusel saab kohalik omavalitsus teatud osas taotleda lapsevanema hooldusõiguse piiramist ning näiteks erieestkostja määramist teatud toiminguteks.

4.1.13. STARi täitmise kohustus tuleneb SHS § 144 lõikest 1 (punktid 8–10) ning STARi põhimäärusest tulenevalt tuleb andmed STARi kanda viie tööpäeva jooksul (Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruse § 15 lõige 2). Lapse juhtumit kajastava teabe kogumine STARi lähtub samuti lapse parimast huvist ja nii on kogu oluline teave säilitatud ühes kohas, mis lihtsustab vajadusel juhtumi üleandmist teisele lastekaitsetöötajale, ligipääsu teabele kohalike omavalitsuste piiriülese koostöö puhul ning olukordades, kus SKA on vajalik otsustada lapse perest eraldamine aegkriitiliselt ning pääseda ligi last puudutavale olulisele teabele.

4.2. Lastekaitsetöö paremaks korraldamiseks soovib SKA:

4.2.1. Analüüsida lastekaitsetöötajate töökorraldust ja -koormust, et ametnikel oleks võimalik täita lastekaitsetööle kehtivaid nõudeid.

4.2.2. Tuua Kuusalu valla kodulehe alajaotises „Laps ja pere“ välja lastekaitseseaduses sätestatud abivajava või hädaohus olevast lapse mõisted ja teatamise kohustus.

4.2.3. Võrgustikutöö parendamiseks ja rolliselguse saamiseks valla siseselt soovime rakendada võrgustiku supervisiooni.

4.2.4. Taotleda keerulisemate juhtumite lahendamiseks SKA laste heaolu osakonnalt nõustamist, et saada abi lapse abivajaduse hindamisel, leida lapse olukorra leevendamiseks lapsele ja tema perele sobivaid teenuseid ning valida lapse abivajaduse ärahoidmiseks või süvenemiseks tõhusaid meetmeid.

4.3. Täisealistele sotsiaalteenuste korraldamiseks soovib SKA:

4.3.1. Kuusalu Vallavalitsusel tuleb korraldada, et alates 01.07.2026 on ametisse nimetatud sotsiaaltöötajatel kutseseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös.

4.3.2. Tulenevalt SHS § 15 lõikest 1 on KOVil abivajaduse hindamise kohustus, mistõttu säilitatakse ka abivajaduse hindamise dokumendid. Vaatamata asjaolule, et osade andmete STARi kandmise tähtaega on pikendatud, soovib SKA igapäevatöös STARi kanda [sotsiaalteenuste ja -toetuste põhimääruse](#) § 8 lõige 1 punktides 8, 11 ja 12 sätestatud andmed ning korrastada varem sisestatud menetlused

4.3.3. Juhime tähelepanu asjaolule, et abivajaduse hindamise õigus ja kohustus on vaid ametnikul (SHS § 15).

(allkirjastatud digitaalselt)
Merlin Veinberg
peaspetsialist (järelevalve)

(allkirjastatud digitaalselt)
Aime Koger
peaspetsialist (järelevalve)